

Lotterinemnda

Vedtak i Lotterinemnda 5. juni 2021

Sak

2021/0130 Redningshytten på Gulfjellet Stiftelse - 977 154 227 - Klage over avvisning av søknad om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner

Til stede: Leder Martin Hennig, medlem Shabneet K. Bains og Elisabet Ekberg.

Sakens bakgrunn

Redningshytten på Gulfjellet Stiftelse (klager) søkte 16. september 2020 om merverdiavgiftskompensasjon for regnskapsåret 2019.

I søknaden har klager fremholdt at søknaden ble forsinket som følge av en feil fra klagers side. Det vises til at det har vært mye fokus på hvordan klager skal forholde seg med hensyn til servering, salg og åpningstider i hytten etter de enhver tid gjeldende forholdregler i forbindelse med korona-pandemien. Det fremholdes også at et avslag på merverdiavgiftskompensasjonen vil ramme klagers regnskap svært negativt, ettersom klager i tillegg har tapte inntekter ved redusert salg som følge av korona-pandemien og klager ikke er kvalifisert til å søke om krisepakke for bortfall av tapte inntekter fra Lotteritilsynet. Klager har videre fremholdt at hytten er driftet på frivillig basis og at kasserer som skulle følge opp søknaden ikke har regnskapsmessig kompetanse. Klager har til slutt fremholdt at ingen i stiftelsen får kompensasjon/honorar for innsatsen og at ansvarlige styremedlemmer har satt sine styreverv til disposisjon.

Lotteritilsynet avviste søknaden 9. desember 2020, med den begrunnelse at søknadsfristen 1. september var oversittet. Tilsynet vurderte at fristoversittelsen skyldtes interne forhold, og at det ikke forelå særlige grunner til at søknaden likevel burde tas under behandling i henhold til regelen om fristoppreisning i forvaltningslovens § 31.

Klager påklaget vedtaket 14. desember 2020. Det anføres at vedtaket om avvisning av søknaden ikke er korrekt og at vilkårene for oppreisning for oversittelse av søknadsfristen i forvaltningsloven § 31 første ledd er oppfylt. Klager fremholder at det under de rådende omstendighetene vil være feil å laste noen for forsinkelsen. Klager viser til at de i september/oktober var svært engasjert i å kontrollere bruken av servering på Redningshytten i samsvar med de til enhver tid gjeldende regler, og at klager i dette arbeidet kom i skade for å overse fristen med 16 dager. Det vises til at arbeidet utføres av amatører (ulønnete

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

frivillige). Klager fremholder også at det foreligger særlige grunner som gjør det rimelig at søknaden blir behandlet. Det vises til at sviktende salg har medført at inntektene har falt dramatisk, og at det ikke finnes støtteordninger for klager. Klager viser videre til at et avslag vil vanskeliggjøre en god drift av Redningshytten, noe som vil være til klar skade og ulempe for alle som benytter seg av klagers tre hytter og området i Gulfjellet. I tillegg mener klager at det er feil at klager, som streber etter å tilrettelegge for et bedre friluftsliv til alle, skal bli fratatt en i utgangspunktet rettmessig refusjon på grunn av rene formaliteter. Klager anfører til slutt at det foreligger forskjellsbehandling ettersom det i ordningen for merverdiavgiftskompensasjon for anlegg finansiert av spillemidler er mulig å søke året etter dersom fristen ikke er overholdt.

Lotteritilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre sitt vedtak og har oversendt klagen med innstilling 26. januar 2021 til Lotterinemnda for behandling.

Klager sendte inn merknader til Lotteritilsynets innstilling den 1. februar 2021.

Det vises for øvrig til klagen og merknadene i sin helhet.

Lotterinemnda sendte forespørsel til Lotteritilsynet 6. mai 2021, hvor tilsynets vurdering av klagers anførsel om forskjellsbehandling ble etterspurt. Tilsynet redegjorde for sin vurdering i e-post datert 7. mai 2021. Klager var på kopi i e-postkorrespondansen.

Det rettslige grunnlaget

Det rettslige grunnlaget for den aktuelle kompensasjonsordningen er forskrift 23. oktober 2018 nr. 1600 om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner (forskriften).

Fristen for å søke om merverdiavgiftskompensasjon er 1. september, jf. forskriften § 11 første ledd.

Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Lotterinemndas vurdering

Klagen gjelder Lotteritilsynets vedtak 9. desember 2020 om å avvise søknad om merverdiavgiftskompensasjon.

Klagers søknad 16. september 2020 er innsendt etter søknadsfristen 1. september. Søknadsfristen er endelig, og forskriften åpner ikke for behandling av søknader innkommet etter fristen. Lotteritilsynet og Lotterinemnda har imidlertid praktisert en adgang for søker til å få vurdert om det kan gis oppreisning for fristoversittelsen slik at søknaden likevel kan realitetsbehandles. Nemnda understreker at det kun er helt unntaksvis at det gis slik oppreisning.

Etter Lotteritilsynets og Lotterinemndas praksis, foretas vurderingen av om det kan gis oppreisning for oversittelse av søknadsfristen i samsvar med bestemmelsen i forvaltningsloven § 31 første ledd som gjelder oversittelse av klagefrist. Med henvisning til denne bestemmelsen kan søknaden, som vist til over, likevel tas til behandling hvis; a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med å søke etterpå, eller b) det av særlige grunner er rimelig at søknaden blir behandlet. Ved vurderingen av om søknaden likevel bør tas opp til behandling, skal det også legges vekt på om en endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre.

Bestemmelsen er en «kan»-regel. Dette innebærer at klager ikke har et rettskrav på å få fristoppreisning, og oppreisning kan nektes selv om vilkårene i regelen er oppfylt. Det ligger under forvaltningens skjønn å avgjøre om oppreisning skal gis.

Etter forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav a kan oppreisning gis dersom «parten (...) ikke kan lastes for å ha oversittet fristen». Ordlyden «lastes» tilsier at fristoversittelsen ikke kan skyldes forhold som klager selv er ansvarlig for, dersom det skal kunne gis oppreisning.

Klager har redegjort for at fristoversittelsen skyldes en feil og/eller forsinkelse fra deres side. Det er vist til ekstraarbeid i forbindelse med koronapandemien, og at stiftelsen er driftet av ulønnet og frivillig arbeid. Nemnda er av den oppfatning at det er organisasjonen selv som har ansvar for å sikre gode rutiner for håndtering av søknadsfrister. Nemnda har forståelse for at koronapandemien har vært utfordrende for frivillige organisasjoner. Selv om pandemien og følgene av denne har vært utenfor klagers kontroll, er den interne organiseringen og ansvarsfordelingen i organisasjonen likevel klagers ansvar, også under en pandemi. Dette gjelder også for organisasjoner som er driftet av frivillige.

Lotterinemnda er på bakgrunn av det overnevnte kommet til at fristoversittelsen må tilskrives forhold på klagerens side, jf. forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav a.

Etter forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b kan oppreisning gis dersom «det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd». Ordlyden «særlige» grunner tilsier at fristoversittelse må skyldes forhold som er særegne for klager. I denne vurderingen er det etter Lotterinemndas syn relevant å se hen til øvrige søkeres forhold, slik Lotteritilsynet har gjort. I tillegg til at det må foreligge særlige grunner, må de særegne forholdene gjøre det «rimelig» at søknaden blir behandlet.

Klager har vist til at avvisning av søknaden vil være byrdefullt for klager da et sviktende salg som følge av restriksjonene i koronapandemien allerede har medført et dramatisk fall i inntekter. Koronapandemien har vært utfordrende og medført restriksjoner og utfordringer for alle frivillige organisasjoner. Klager står dermed ikke i en særstilling. At organisasjonen kan komme i en vanskelig økonomisk situasjon dersom momskompensasjonen uteblir og at driften og aktiviteten vil måtte reduseres, gjelder også for flere frivillige organisasjoner, og gir heller ikke grunnlag for oppreisning for fristoversittelsen.

Klager har fremholdt at redusert drift av Redningshytten vil være til klar skade og ulempe for alle som benytter seg av klagers hytter og området rundt. Lotterinemnda er enig i at klagers virksomhet og engasjement er et positivt og viktig tiltak for nærmiljøet. Dette gjelder imidlertid for mange frivillige organisasjoner og kan ikke være avgjørende for Lotterinemndas vurdering etter forvaltningsloven § 31.

Klager har vist til at avvisning vil være særlig byrdefullt for klager ettersom det ikke finnes støtteordninger for klager i forbindelse med inntektstapet. Dette utgjør etter Lotterinemndas syn heller ikke et særegent forhold som gjør det rimelig at klagers søknad tas til behandling.

Lotterinemnda er på bakgrunn av det overnevnte av den oppfatning at det ikke foreligger særlige grunner som gjør det rimelig at søknaden blir behandlet, jf. forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav b.

Klager har anført at det er feil at klager, som streber etter å tilrettelegge for et bedre friluftsliv til alle, skal bli fratatt en i utgangspunktet rettmessig refusjon på grunn av rene formaliteter. Klager anfører videre at det å avvise en søknad utelukkende på grunn av en unnskyldelig forsinket innlevering på 15 dager ikke er i samsvar med forskriftens formål om å fremme frivillig aktivitet.

Nemnda har forståelse for at et avslag vil få økonomiske konsekvenser for klager. Forskriftens ordlyd og forarbeider er imidlertid klare og åpner ikke for forsinket innlevering av søknader. Forskriften åpner heller ikke for å ta hensyn til omstendigheter rundt hvorfor søknaden er levert for sent. Også lengden på fristoversittelsen er uten betydning. Lotterinemnda er i likhet med Lotteritilsynet av den oppfatning at hensynet til likebehandling må veie tungt. Dette er også fremholdt av Kulturdepartementet i høringsnotat datert 11. desember 2017 på side 3, hvor det vises til Frivillighetserklæringen og regjeringens mål om å møte frivilligheten med mest mulig ensartet praksis. Søknadsfristen er lik for alle frivillige organisasjoner som søker kompensasjon, med den konsekvens at søknader levert etter fristen avvises. Det vises også til at søknadsfristen er praktisert strengt i Lotterinemndas praksis, se eksempelvis sakene 2020/125, 2020/389, 2020/393, og 2019/15. I tilsynets vedtak 9. desember 2020 på side 2 og innstilling 26. januar 2021 på side 3 er det redegjort nærmere for tilsynets praktisering og behovet for en streng håndhevelse av søknadsfristen

Det er etter Lotterinemndas syn ikke i strid med formålet med kompensasjonsordningen å avvise søknader som følge av at søknadsfristen ikke er overholdt. Søknadsfrister og håndhevingen av disse er derimot nødvendig for den praktiske gjennomføringen av kompensasjonsordningen og Lotteritilsynets saksbehandling av søknadene.

Klager har til slutt anført forskjellsbehandling av organisasjoner og viser til at det i ordningen for merverdiavgiftskompensasjon for anlegg finansiert av spillemidler er mulig å søke året etter dersom fristen ikke er overholdt. Klager viser til at klager ikke er gitt den samme muligheten. Lotteritilsynet har i e-post datert 7. mai 2021 gitt følgende beskrivelse av ordningen klager viser til:

«Lotteri- og stiftelsestilsynet forvalter også ordningen med kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Ordningen gjelder idrettsanlegg der byggearbeidet er satt i gang etter 1. januar 2010. Ordningen omfatter alle som oppfyller vilkårene for å få spillemidler, bortsett fra kommuner, fylkeskommuner og kommunale foretak. En godkjent spillemiddelsøknad er et vilkår for å søke om kompensasjon for merverdiavgift. Det er også krav om at anlegget må være ferdigstilt. Her søkes det på bakgrunn av anleggsregnskap som kan gå over mange år. Søknadsfristen er 1. mars hvert år.

Siden det søkes på bakgrunn av anleggsregnskap som kan gå over mange år er ikke søkeren bundet til hvilket år de ønsker å søke. Søkere som ikke søkte innen fristen 1.mars kan derfor søke til neste års runde.»

Lotteritilsynet har fremholdt at ordningen er en egen, separat ordning regulert i eget regelverk, og at det derfor ikke er snakk om forskjellsbehandling. Tilsynet fremholder at det i momskompensasjon generell ordning er siste års godkjente regnskap som ligger til grunn for søknaden, og at dersom søknadsfristen blir oversittet er det ikke mulig å søke på disse kostnadene i neste runde. Det fremholdes videre at det i neste års runde vil være behov for neste års regnskap.

Lotterinemnda er enig i at de to ordningene må ansees som separate kompensasjonsordninger, hvor det innvilges momskompensasjon til ulike aktører etter ulike kriterier. Ordningene er regulert av ulike regelverk og det oppstilles ulike vilkår for søkere i de to ordningene. Det kan da ikke være usaklig forskjellsbehandling at det overfor søkere til den ene ordningen stilles ulike krav enn overfor søkere av den andre ordningen.

Konklusjon

Lotterinemnda finner etter en konkret vurdering av sakens opplysninger at tilsynets vedtak skal opprettholdes.

Vedtak

Klagen tas ikke til følge.

Dokumentet er godkjent elektronisk